

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠD

Poznej a chraň!

2023/2024

OBSAH:

Charakteristika zařízení	3
Specifičnost práce ŠD.....	3
Program ŠD	3
Činnosti ve ŠD	4
Činnost odpočinková	4
Činnost rekreační.....	4
Činnost zájmová.....	4
Výchovné programy ve ŠD	4
Cíle výchovně vzdělávací práce ve ŠD	4
Další důležitosti ŠD	5
Cíle vzdělávání	5
Obsah a formy vzdělávání	5
Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami	5
Podmínky přijímání dětí do ŠD.....	5
Materiální podmínky	5
Personální podmínky	5
Bezpečnost práce a ochrany zdraví.....	5
SWOT analýza ŠD.....	5
Evaluace ŠD	6
Metody a formy evaluace	6
Další metody.....	6

PŘÍLOHY:

- 1. Školní vzdělávací program ŠD podle B. Hájka**
- 2. Celoroční plán ŠD**
- 3. Týdenní projekty**
- 4. Vnitřní řád školní družiny**
- 5. Seznam dětí ŠD**
- 6. Kritéria pro zařazování dětí v případě překročení kapacit**

Charakteristika zařízení

Naše družina je umístěna v podkroví školní budovy, které je v dopoledních hodinách užíváno k výuce 1. ročníku a 4. ročníku. Půdní prostor tedy umožňuje dětem práci v lavicích a práci s interaktivní tabulí, zároveň je zde prostor pro relaxaci a sport / koberec, šipky, ping pong apod. /. Nechybí ani jídelní koutek a WC.

Školní družina usiluje o vytváření zdravé osobnosti, odolné vůči negativním vlivům, která bude znát svou cenu a najde své místo ve zdravé sociální skupině. Cílem je připravit jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit ho vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi, ale také postoji.

Naším základním prostředkem činnosti ve ŠD je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, získává nové poznatky, vědomosti a dovednosti. Snažíme se, aby ŠD byla místem pro

- regeneraci sil dětí po vyučování
- zájmové využití dětí
- rozvíjení tvořivosti
- posilování sebevědomí
- radost
- komunikaci vychovatelky a rodiče

Specifičnost práce ŠD

Práce školní družiny umožňuje vychovatelkám citlivě a aktuálně reagovat na stavy, nálady a sociální postřehy dětí.

Program ŠD

Program je koncipovaný bez závazných témat a programů a umožňuje, aby vychovatelky s dětmi plánovaly a realizovaly takové činnosti, které děti zaujmou, ale mohou jim i pomoci naplňovat jejich potřebu úspěchu, kladného hodnocení, citové odezvy, poznání atd.

- Můžeme používat:
  - Plány celoroční
  - Plány měsíční
  - Plány týdenní
  - Dlouhodobější projekty
  - Týdny aktivit aj.

Náš plán školní družiny vychází:

- ze ŠVP podle autora Bedřicha Hájka

Činnosti ve ŠD

Činnost odpočinková

- spontánní činnost dětí
- řízený odpočinek
- kreslení
- četba na pokračování – literatura zaměřená na celoroční téma – Z POHÁDKY DO POHÁDKY, PUTUJEME CELÝM SVĚTEM
- neformální rozhovory
- klidná procházka

Činnost rekreační

- slouží k odreagování žáků, odstranění únavy z vyučování (pohybové hry, sezónní sporty, hry v místnosti, stolní a společenské hry, stavebnice, hádanky aj.)

Činnost zájmová

- výtvarná pracovní přírodovědná, dopravní a zdravotní
- sportovní
- hudební a hudebně pohybová
- literárně-dramatická
- ochrana a tvorba životního prostředí, EKO výchova

Dětem je umožněno hledat aktivity, které by vycházely z jejich zájmů.

Výchovné programy ve ŠD

- výchova ke zdravému životnímu stylu
- posilování komunikačních dovedností
- odpovědnost za své chování
- ovládání negativních citových reakcí
- poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině
- formování životních postojů
- nacházení nových vazeb a souvztažnost mezi již získanými poznatky z vyučování

Cíle výchovně vzdělávací práce ve ŠD

- a) rozvoj dítěte, jeho učení a poznávání
- b) osvojování si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- c) získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako svobodná osobnost působící na své okolí

Ve školní družině hrají největší roli motivace a radost z činnosti. Nesmíme zapomínat na to, že dítě, které právě absolvovalo školní vyučování, netouží potichu sedět a „být potichu“ ....

Další důležitosti ŠD

Cíle vzdělávání

Zájmové vzdělávání ve školní družině naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Jde zejména o rozvoj žáka, jeho učení a poznání, osvojování základů hodnot, na nichž je založena naše společnost. Získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Obsah a formy vzdělávání

Školní družina organizuje pravidelnou činnost, pořádá příležitostně akce a v průběhu dne nabízí spontánní aktivity. Umožňuje ale také žákům odpočinek, popřípadě přípravu na vyučování.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákům se speciálními potřebami bude podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována zvláštní pozornost. Pro rozvoj talentovaných jedinců bude nabízet ŠD další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

Podmínky přijímání dětí do ŠD

Přednostně jsou přijímáni žáci prvního a druhého ročníku. Další podmínky najdete viz. vnitřní řád školní družiny – příloha ŠVP

Materiální podmínky

Školní družina má k dispozici půdní vestavbu, dopoledne využívanou k výuce, odpoledne k činnosti ŠD. Výhodou je zde zajisté interaktivní tabule, kterou je možno také v odpoledních hodinách využívat.

Dalším prostorem je cvičebna a zahrada u budovy školy. Cvičebna vybudovaná z bývalé třídy je sice prostorově nevyhovující, ale vzhledem k tomu, že některé malotřídní školy nemají ani tyto prostory, jsme za cvičebnu rádi.

Personální podmínky

Pedagogické působení zajišťují dvě vychovatelky – plně kvalifikované. Odborné zaměření si průběžně prohlubuje v akreditovaných kurzech a samostudiem.

Bezpečnost práce a ochrany zdraví

Školní družina zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální. K zajištění bezpečnosti slouží také vnitřní řád družiny a upozornění před každou akcí.

SWOT analýza ŠD

S (silné stránky)

- umístění v relativní blízkosti lesa
- samostatné prostory s vlastním sociálním zařízením

- kvalifikovaný personál v posledních letech neměnný
- volný přístup do prostor školy
- samostatná cvičebna
- pitný režim
- návštěvnost

W (slabé stránky)

- malá disciplinovanost dětí – pasivita, nezájem
- nevhodný vztah dětí k vybavení školy a ŠD
- vzájemné chování žáků – zvyšující se agresivita, nerespektování pedagoga
- narušování činností ŠD – rozvrhy, kroužky, různé odchody domů
- přežívání pojmu sociální zařízení

O (příležitosti)

- uplatnit a zúročit tradice ŠD
- vytvoření atraktivní nabídky volnočasové aktivity
- výrazněji prezentovat výsledky práce ŠD
- doplnění her a pomůcek
- jednorázové akce s rodiči

T (rizika)

- snižování dětí ve škole
- nedostatek finančních prostředků
- zaměňování ŠD za sociální zařízení

Evaluač ŠD

Metody a formy evaluač

- týdenní hodnocení
- hodnocení dětí – chválíme, oceňujeme a vyhodnocujeme
- výstavy formou nástěnek ve ŠD
- výrobky domů
- fotodokumentace
- rozhovory s rodiči
- konzultace s ostatními pedagogickými pracovníky
- písemná hodnocení na pedagogických poradách
- písemné hodnocení celoroční práce s důrazem na změny pro příští školní rok

Další metody

- pozorování
- rozhovory s dětmi, rodiči
- rozbor aktivit dětí, analýza prací
- sociometrické metody (rozbor chování a jednání dítěte ve skupině a jeho postavení v ní)
- analýza vlastní pedagogické aktivity
- vyhodnocování dílčích programů, projektů
- rozbor pedagogické dokumentace
- rozbor příčin neúspěchů
- hodnocení podle SWOTU

PŘÍLOHY:

1. Celoroční plán ŠD
2. Týdenní projekty

Vypracovala: Markulincová Dagmar, vychovatelka ŠD, Eliška Kazdová Padevětová, vychovatelka ŠD, ve Družci 01.09.2023

Schválila: Mgr. Staňková Simona, ředitelka školy

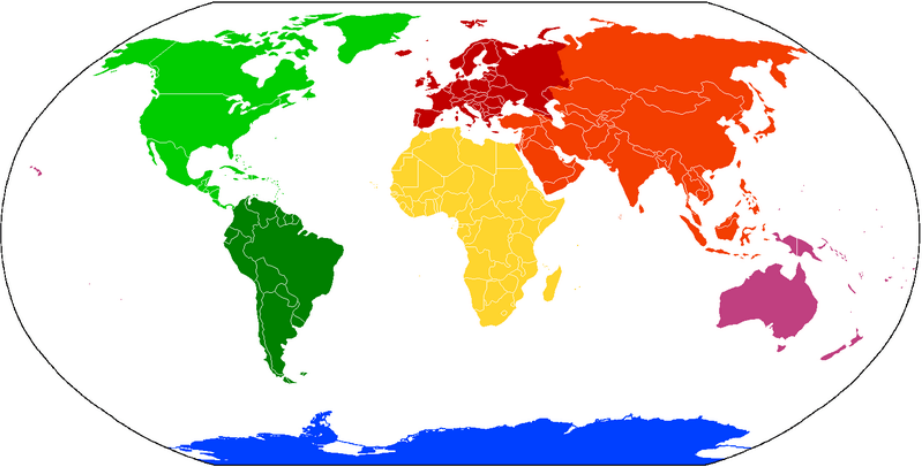
TÝDENNÍ PROJEKTY ŠD

Týdenní projekty nám umožňují intenzivní zaměření na určitý problém a můžeme aktuálně reagovat na situaci v naší družině. Uvedený seznam týdenních projektů je samozřejmě možno v průběhu roku rozšířit.

Náměty na jednotlivé týdny:

1. *Týden slušného chování* – dramatizace, ankety, společenské odpoledne, hry, soutěže ale i např. slušnost v dopravě
2. *Týden dětské solidarity* - akce pro MŠ, např. seznamování s prostředím před zápisem do školy, nadace, besedy a vyprávění, hra na reportéry, zjišťování dětských přání
3. *Týden plný dobrodružství* – Hry bez hranic, Tarzan
4. *Týden dovedných rukou* - vyrábění z různých materiálů, řemesla, dovednostní soutěž
5. *Týden bystrých hlaviček* - hlavolamy, kvízy, Bystrá hlava, hádanky, lámání rekordů
6. *Týden ochrany přírody* - Den Země, Co do lesa nepatří, čištění studánky, naučná stezka za létajícími diamanty, pozorování zvířat v přírodě, výroba herbáře
7. *Týden v pohybu* - překonej sám sebe, sportovní aktivity, turnaje s jinou školou, výprava do lesní tělocvičny
8. *Týden s pohádkou* - dramatizace pohádky, příprava maňásků, pohádka pro MŠ, pohádky celého světa
9. *Týden splněných přání* - vychází přímo z aktuálních přání dětí, může být i den naruby – vychovatel se stává dítětem
10. *Týden velké odvahy* – celoroční hra – hledání pokladu
11. *Týden se zvířátky* - moje zvířátko, chráněná zvířata, zvířata ve ŠD, starostlivost o svoje zvíře
12. *Týden cestou - necestou* - orientační závod, výlety, hry s mapou, tvorba vlastní mapy
13. *Týden s uměním* - hry na hudební nástroje, zpěv, tanec, divadlo, za zpívajícími slavíky
14. *Zahradnický týden* - pěstování a pozorování rostlin, pokusy, aranžování, sběr bylin, meteorologická pozorování

CELOROČNÍ PLÁN PRÁCE

I. pololetí
ZÁŘÍ – NAŠE ŠKOLNÍ DRUŽINA
Seznamování nových dětí s vychovatelkou, s prostory a vybavením ŠD
Vycházky do okolí – děti v roli průvodců, orientace v okolí školy + okolí vesnice
Historie „naší školy“
Představení – „ Já a moje rodina“
Zapojení do programu RECYKLOHRANÍ + celoroční plnění zadaných úkolů
Seznámení s celoroční hrou „ POZNEJ A CHRAŇ! “
Cesta do školy a ze školy – povídání o základech bezpečnosti při cestě do školy
Po celý školní rok, budeme poznávat pohádky celého světa.
Vaření v ŠD (vánoční cukroví, nepečené dobroty, jednohubky, ...)
Komunitní kruh – seznámení se s celoročním programem a pravidly v ŠD

ŘÍJEN – BARVY PODZIMU
Změny přírody na podzim
Sportovní hry venku
Poznávání ohrožených zvířat evropského kontinentu (encyklopedie, wikipedie, ...)
Celoroční souboj družstev a i jednotlivců
Cesta do školy – bezpečnost chodce a cyklisty
EKO výchova
Komunitní kruh se zaměřením na ohrožená zvířata žijící v Evropě

Europe

LISTOPAD - UDĚLEJ SI SÁM - kreativní tvoření

Shromáždění informací k jednotlivým krajům ČR

Rébusová olympiáda

Základy slušného chování – „umíš, se chovat ve společnosti“

Dušičky a tradice, které k nim patří

Halloween a jeho tradice – vyrábíme si halloweenskou masku

Lámání rekordů na hřišti a v místnosti

Výprava do terénu, lesní tělocvična

Starostlivost o domácí zvířátko

Komunitní kruh se zaměřením na ohrožené druhy žijící v Severní Americe

North America

PROSINEC - KOUZELNÝ VÁNOČNÍ MĚSÍC

Advent, tradice, zvyky i jiných krajů ČR

Mikulášská nadílka

Výrobky na Vánoce

Výprava do lesa - Vánoce zvířátkům

PŘEDVÁNOČNÍ POSEZENÍ S OCHUTNÁVKOU VÁNOČNÍHO CUKROVÍ

Krmení ptáčků – krmítko na školní zahradě

Tradiční vánoční pečení - vánoční nepečené dobroty a zdobení perníčků

VÁNOČNÍ PÁRTY

Komunitní kruh se zaměřením na ohrožené druhy žijící v Jižní Americe

LEDEN - ZIMNÍ ČAS, SNÍH A MRÁZ

Tříkrálová tradice

Památky Družce

Lednová olympiáda na sněhu - boby, sáně, lopaty

Výprava za lámáním rekordů na sněhu, hrádky na sněhu

Vaření v ŠD - „ochutnávka specialit z různých krajů ČR“

Komunitní kruh se zaměřením na ohrožené druhy žijící v Africe

II. pololetí

ÚNOR - ZDRAVÍ ŽIVOTNÍ STYL

Lidské tělo - zajímavosti a fakta, výživa, hygiena

Smyslové orgány našeho těla

Sportovní olympiáda v tělocvičně

Hudební soutěž - DO-RE-MI

Sv. Valentýn - tradice a výroba dárků

Vyhledávání informací na internetu o

Komunitní kruh se zaměřením na ohrožené druhy žijící v Austrálii

Oceania

BŘEZEN - PRVNÍ JARNÍ POZDRAVY

Dramatizace pověsti, která se nám zalíbila

Pozorování změn v přírodě

Co dělají moji rodiče a čím budu já

Co čteme - ukázky knih dětí, čtení z nich. Výroba vlastní knihy - napsání vlastního příběhu

Výroby záložky a obalu na knížku

Výroba dárku k MDŽ + beseda k tématu

Komunitní kruh se zaměřením na ohrožené druhy žijící v Asii

Asia

DUBEN - KOUZELNÝ MĚSÍC

Den Země - EKO výchova

Co žije v našem lese

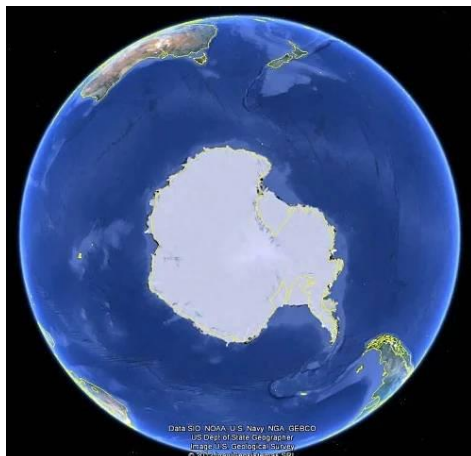
Svátky jara - výzdoba, tradice, výrobky

Tradice velikonoce - výrobky na velikonoce. Jak prožívám velikonoce „ JÁ “?

Orientační závod v lese, překonávání přírodních překážek

Rej čarodějnic - zvyky a tradice. Výroba družinové čarodějnice

Komunitní kruh se zaměřením na ohrožené druhy žijící v Antarktidě

KVĚTEN – LÁSKY ČAS

Sportovní soutěže – opičí dráhy, víceboj, překážkový běh, závody koloběžek

Svátek matek – výroba dárečků pro maminky, povídání co pro nás maminky znamenají

Co mě baví, co dělám ve volném čase

Miniolympiáda na hřišti

Beseda – 1.MÁJ – povídání si k danému tématu

Komunitní kruh ohrožené a chráněné druhy žijící v ČR

ČERVEN – LETNÍ RADOVÁNKY

Týden splněných přání – oslavy MDD

Moje plány na prázdniny, poučení o bezpečnosti- Ježkovi voči (naučná videa)

Vlastivědná soutěž – HLEDÁNÍ POKLADU

Vyhodnocení celoroční soutěže

Lesní tělocvična (hody, šplhání, slalom, přeskoky, lesní hry...)

Dovednostní soutěže ve sportovních disciplínách na hřišti

Komunitní kruh – vyhodnocení celoroční hry

Vypracovala: Markulincová Dagmar, vychovatelka ŠD, Eliška Kazdová Padevětová, vychovatelka ŠD

Schválila: Mgr. Staňková Simona, ředitelka školy

V Družci, 01. 09. 2023

Plán práce se v průběhu roku aktualizuje a reaguje na momentální situace ve škole, ŠD.